

**Vejledning til ansøgning om støtte
fra puljen**

Forsøg med ansættelse af medarbejdere, brug af frivillige og brug af mentorer med brugerbaggrund i den regionale og kommunale indsats.

Delpulje 1: Forsøg med brug af peer-støtte i den kommunale og regionale indsats for mennesker med psykiske lidelser

§ 15.74.10.80

Ansøgningsfrist d. 10. november 2014 kl. 12.00

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Indledning	2
2	Baggrund for puljen	2
3	Puljens målgrupper	4
4	Puljens formål	4
5	Puljens aktiviteter	5
6	Puljens forventede resultater	8
7	Puljens ansøgerkreds	9
8	Puljens projektperiode	10
9	Kriterier for tildeling af støtte fra puljen	10
9.1	Krav til beskrivelse af projektet	15
9.2	Krav til indsamling af dokumentation	16
10	Ligestillingsvurdering	18
11	Tilskudsberettigede udgifter	18
12	Ikke-tilskudsberettigede udgifter	18
13	Praktiske oplysninger	19
13.1	Budget	19
13.2	Regnskabsaflæggelse	20
14	Noter	22

1 Indledning

I aftale om satspuljen på psykiatriområdet for 2014-2017 har regeringen og de øvrige satspuljepartier afsat midler til forsøg med ansættelse af medarbejdere, brug af frivillige og brug af mentorer med brugerbaggrund i den regionale og kommunale indsats for mennesker med psykiske lidelser. I aftalen er det fremhævet, at midlerne skal anvendes til uddannelse og inddragelse af medarbejdere, frivillige og mentorer med brugerbaggrund. Initiativet skal understøtte den nye ramme og retning i psykiatrien, der fokuserer på, at mennesker med psykiske lidelser har mulighed for at komme sig, at mennesker med psykiske lidelsers egne ressourcer inddrages i de kommunale og regionale indsatser, som de modtager, at mennesker med psykiske lidelser har en højere grad af selvbestemmelse i forbindelse med disse indsatser, og at mennesker med psykiske lidelser inkluderes på arbejdsmarkedetⁱ.

Til grund for aftalen om forsøg med ansættelse af medarbejdere, brug af frivillige og brug af mentorer med brugerbaggrund ligger et stigende forskningsmæssigt belæg for, at mennesker med brugerbaggrund – som har gennemlevet psykiske vanskeligheder og recoveryprocesser – kan udgøre en unik og virksom ressource i en recoveryunderstøttende indsats over for andre mennesker med psykiske vanskeligheder eller lidelser. Støtte fra mennesker med brugerbaggrund (herefter kaldet peer-støtte) kan gøre en positiv forskel for både givere og modtagere af støtten samt for de organisationer og indsatser, der arbejder med støtten. Regeringens udvalg for psykiatri har derfor foreslået, at der udvikles og afprøves en model for peer-støtte i en dansk kontekstⁱⁱ, ligesom regeringens langsigtede plan for psykiatriområdet peger på, at der skal iværksættes forsøg med at inddrage borgere med brugerbaggrund i de kommunale og regionale indsatserⁱⁱⁱ. I forlængelse af den internationale forskning på peer-støtteområdet vil begrebet erfaringskompetencer blive brugt frem for begrebet brugerbaggrund.

Som følge af ovenstående udmeldes puljen *Forsøg med brug af peer-støtte i den kommunale og regionale indsats for mennesker med psykiske lidelser* i perioden fra december 2014 til og med juni 2018. Forsøgsarbejdet vil blive forankret i tre til fem partnerskaber, som i forsøgsperioden hver især skal sikre afprøvningen af to modeller for peer-støtte i de kommunale og regionale indsatser. Partnerskaberne skal bestå af aktører fra bruger-drevne organisationer, kommuner og regioner. De tre til fem partnerskaber udvælges på baggrund af en ansøgningspulje. Kommuner og regioner kan på vegne af partnerskaberne søge om midler fra puljen. Samlet set er der afsat 28 mio. kr. til fordeling blandt ansøgerne. Puljen udmøntes på FL § 15.74.10.80.

Puljen hænger sammen med puljen *Organisering af medarbejdere, mentorer og frivillige, som arbejder i peer-støttefunktioner*. Begge puljer er en del af det initiativ i satspuljeaftale for 2014, som omhandler forsøg med ansættelse af medarbejdere, brug af frivillige og brug af mentorer med brugerbaggrund i den regionale og kommunale indsats for mennesker med psykiske lidelser.

2 Baggrund for puljen

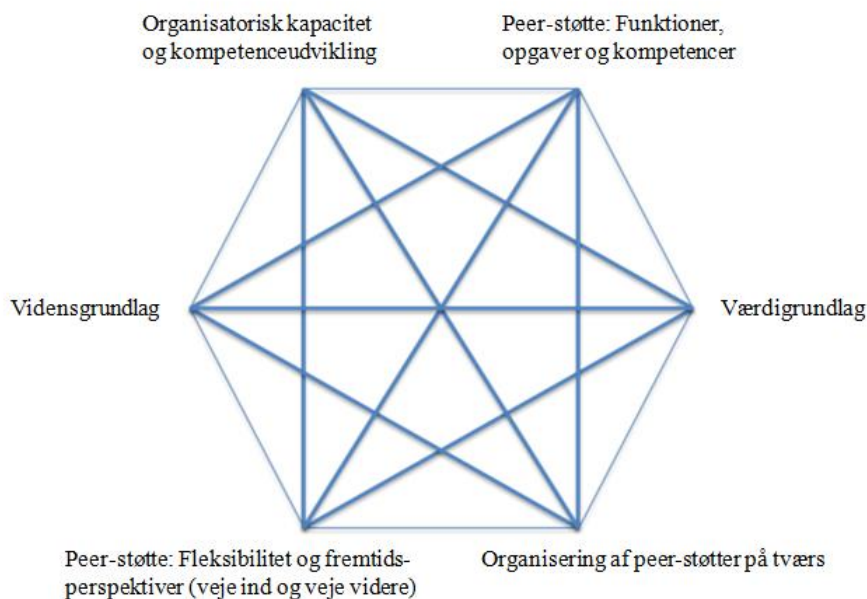
Peer-støtte kan defineres med fokus på støttens funktion: Støtte til forandring mod et bedre liv, som finder sted mellem to eller flere personer, der forbindes af fælles erfaringer i livet – i denne sammenhæng erfaringer med psykiske vanskeligheder samt med livet som bruger af de offentlige tilbud og med recovery^{iv}. Peer-støtten kan også defineres ved hjælp af sine særlige kvaliteter: At menne-

sker i situationer, der ligner hinanden (similar situations), tilbyder og modtager hjælp baseret på fælles forståelse, respekt og gensidig empowerment^v. Peer-støtte har altid eksisteret og finder løbende sted mellem mennesker, der mødes på psykiatriske afdelinger, i kommunale tilbud, i brugerorganisationer mm. Mere formaliserede former for peer-støtte har ligeledes en lang historie: Jean Babtiste Pussin ansatte således medarbejdere med erfaringskompetencer på en af de første psykiatriske anstalter i slutningen af 1700 tallet^{vi}, og Anonyme Alkoholikere, der blev etableret i 1937, har peer-støtte som et bærende element^{vii}. De senere år er der dog både internationalt og i Danmark sat fornyet fokus på peer-støtte og især på, hvordan denne tilgang kan supplere og styrke kvaliteten af de professionelle indsatser. Der er peer-støtteinitiativer i Danmark^{viii}, og nogle få af disse er blevet evalueret^{ix}. På trods af dette er der behov for en mere systematisk styrkelse af brugen af peer-støtte i kommunale og regionale indsatser, ligesom der er brug for at udvikle mere viden om peer-støtte i en dansk kontekst. Videreudviklingen af peer-støtte i Danmark vil bygge på den viden, der er opbygget internationalt om centrale værdier og elementer i peer-støtte, om effekten af peer-støtte og om forudsætninger for vellykket implementering.

Konkret har peer-støtte vist positive effekter for dem, der modtager støtten i form af øget trivsel, reduktion i indlæggelsesgrad og -varighed, reduktion af misbrug, styrkelse af sociale netværk, oplevelse af tilhørsforhold til lokalsamfundet, øget oplevelse af håb og øget oplevelse af magt over egen situation. Derudover har peer-støtte vist positiv effekt for dem, der arbejder i peer-støttefunktioner i forhold til deres selvoplevede trivsel, deres oplevelse af at have en positiv social rolle i samfundet, deres økonomiske sikkerhed og deres tilknytning til arbejdsmarkedet. Endelig peger forskning på, at professionelle indsatsers samarbejde med medarbejdere med erfaringskompetencer bidrager væsentligt til udviklingen af recoveryorienterede organisationer, strukturer, faglige kulturer mm^x. Der er desuden forskningsmæssige indikationer på, at ansættelse af medarbejdere med erfaringskompetencer kan være omkostningseffektivt^{xi}.

Desuden har en del forskning beskæftiget sig med, hvad der fremmer og hæmmer en recoveryorienteret implementering af peer-støtte i professionelle tilbud^{xii}. Her peges blandt andet på at faglige kulturer og organiseringsformer bliver udfordret, når peer-støtte medarbejdere bliver integreret i arbejdet, samt at et belastende arbejdsmiljø og uklare rollefordelinger og funktionsbeskrivelser kan være belastende for alle parter. I implementeringsarbejdet er det derfor nødvendigt at have fokus på at udvikle arbejdsmiljøet, at arbejde med tydelige funktionsbeskrivelser, at stille den nødvendige kompetenceudvikling til rådighed, at forberede medarbejdere og ledelse grundigt på samarbejdet, at sikre adgang til løbende supervision mm. Denne del af forskningslitteraturen peger på, at effektiv implementering af peer-støtte i professionelle tilbud risikerer at blive mislykket eller udvandet, hvis ikke implementeringsudfordringerne adresseres aktivt.

Derfor er der i puljen fokus på samtidig udvikling af peer-støtte kompetencer, beskrivelse af peer-støtte funktioner og opbygning af den nødvendige faglige og organisatoriske kapacitet i de regionale og kommunale indsatser. Dette understøttes af, at beskrivelsen og gennemførelsen af peer-støtte modeller i puljen har nedenstående model som omdrejningspunkt. Modellen beskrives nærmere i Bilag 1.

3 Puljens målgrupper

Puljen har to primære og en sekundær målgruppe. Den første af puljens primære målgrupper er borgere, der modtager indsatser fra de psykosociale tilbud i kommunerne, og borgere, der modtager behandling i den regionale hospitals- og distriktspsykiatri. I denne sammenhæng er det ikke afgørende, hvorvidt man har en psykiatrisk diagnose, inklusionskriteriet for den første af puljens primære målgrupper er i stedet, hvorvidt man modtager behandling eller støtte i forbindelse med de regionale og kommunale indsatser for mennesker med psykiske lidelser.

Puljens anden primære målgruppe er medarbejdere med erfaringskompetencer, idet puljen blandt andet sigter mod at understøtte denne gruppes recoveryprocesser og forbedre deres livsmuligheder gennem adgang til rollen som peer-støtte. Medarbejderne kan både være lønnede og frivillige.

Puljens sekundære målgruppe består af de professionelle kommunale og regionale indsatser til mennesker med psykiske lidelser, idet forskning viser, at vellykket integration af peer-støttemedarbejdere i sådanne indsatser forudsætter en målrettet indsats for at ruste organisationer og medarbejdere, der skal samarbejde med kollegaer med erfaringskompetencer. Desuden viser forskning, at samarbejdet – når det er vellykket – også kan have en positiv effekt på de professionelle indsatsers evne til at understøtte recoveryprocesser.

Indledningsvist er puljens samlede målgruppe meget bred. I samarbejde med de udvalgte partnerskaber vil der dog blive udarbejdet mere afgrænsede målgruppebeskrivelser for de enkelte aktiviteter i puljens projektperiode. Dette vil ske gennem en indledende udviklingsfase, som er beskrevet nærmere i afsnittet om puljens aktiviteter.

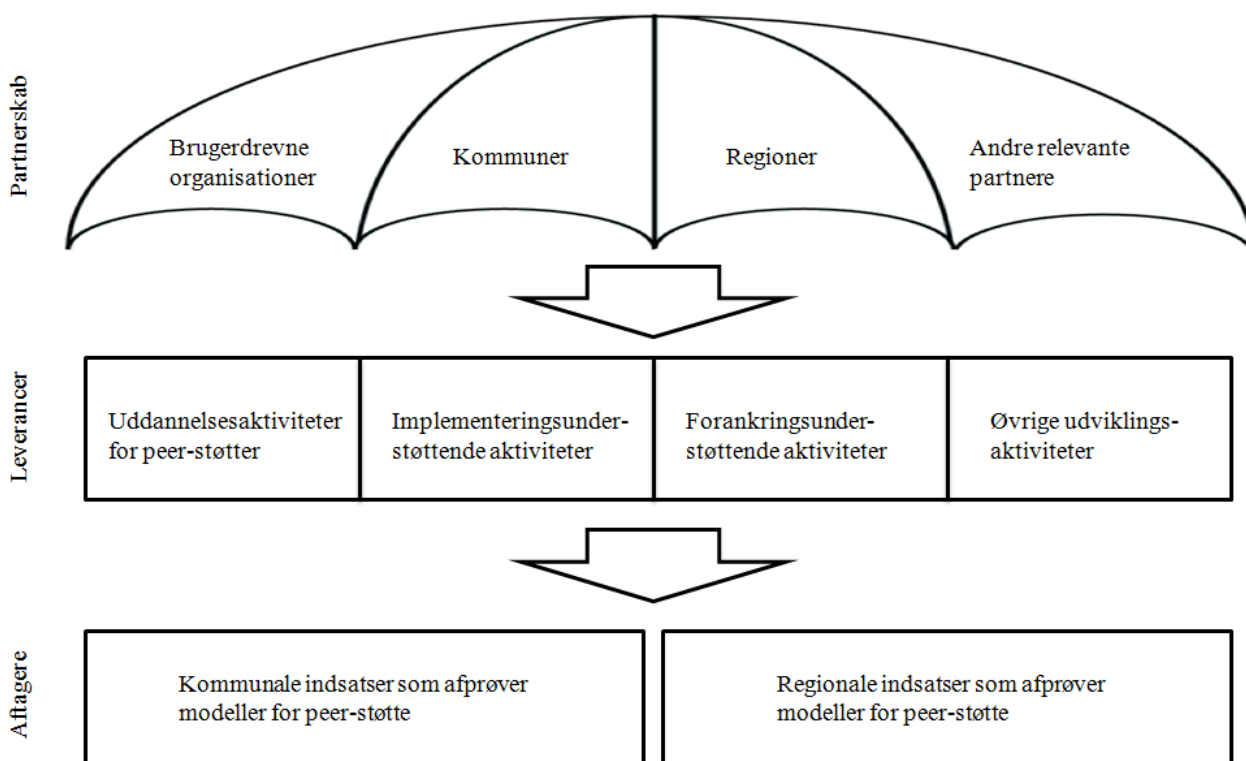
4 Puljens formål

Formålet med puljen er at inddrage mennesker med erfaringskompetencer i de kommunale og regionale indsatser for mennesker med psykiske lidelser og derigennem understøtte recoveryprocesser og forbedre livsmuligheder for de to primære målgrupper, som er beskrevet ovenfor. Til brug herfor oprettes partnerskaber, som skal sikre, at en række modeller for peer-støtte afprøves i de kommunale

le og regionale indsatser. Modellerne skal tilsammen rumme forsøg med ansættelse af medarbejdere, brug af frivillige og brug af mentorer med brugerbaggrund. Afprøvningen skal på længere sigt udvikle og styrke en veldokumenteret og velfungerende dansk praksis for peer-støtte og gøre den til en integreret del af de regionale og kommunale indsatser.

5 Puljens aktiviteter

Puljens midler skal finansiere udvikling, implementering og afprøvning af en række modeller for peer-støtte. Tilsammen skal modellerne rumme forsøg med ansættelse af medarbejdere, brug af frivillige og brug af mentorer med brugerbaggrund. Modellerne skal afprøves i kommunale og regionale indsatser for mennesker med psykiske lidelser. Tre til fem partnerskaber skal hver udvikle to modeller for peer-støtte og sikre afprøvningen af dem. På forhånd er der opstillet en ramme for organiseringen af partnerskaberne og for de typer af aktiviteter, som de skal levere. Rammen kan beskrives med udgangspunkt i følgende figur:

De tre til fem partnerskaber skal hver især bestå af brugerdrevne organisationer, kommuner og regioner. Derudover kan uddannelsesinstitutioner og andre relevante aktører også være en del heraf. De brugerdrevne organisationer skal have kompetencer inden for arbejdet med recoveryorienteret peer-støtte, mens det er en fordel, at resten af partnerskabets aktører også har det. Alle partnerskabernes aktører skal forpligte sig på at deltage ligeværdigt i partnerskaberne. Når de gør det, forventes det, at partnerskaberne kan sikre udvikling og afprøvning af en række levedygtige modeller for peer-støtte, som meningsfuldt kan være en del af de kommunale og regionale indsatser, idet samtlige partners ekspertise på peer-støtteområdet så inddrages i udviklings- og afprøvningsarbejdet. De specifikke krav til organiseringen af partnerskaberne er beskrevet i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte.

Partnerskaberne skal hver især udvikle og beskrive to modeller for peer-støtte, som skal implementeres og afprøves i kommunale og regionale indsatser for mennesker med psykiske lidelser. Modellerne kan enten være nye eller bygge videre på eksisterende modeller. Beskrivelserne skal tage udgangspunkt i figuren i bilag 1. For hver af modellerne skal partnerskaberne blandt andet:

- Rekruttere og uddanne peer-støttemedarbejdere til at indgå i peer-støttemodellerne.
- Rekruttere kommunale og regionale indsatser, der ikke er en del af partnerskabet, til at afprøve peer-støttemodellerne sammen med de kommunale og regionale indsatser, der er en del af partnerskabet.
- Bidrage til at udvikle den organisatoriske kapacitet i de kommunale og regionale indsatser, som skal afprøve peer-støttemodellerne.
- Eventuelt samarbejde med de kommunale og regionale indsatser, som skal afprøve peer-støttemodellerne, om at rekruttere peer-støttemodtagere, gennemføre peer-støtteaktiviteter og afprøve peer-støttemodellerne.

Afprøvningen af partnerskabernes modeller for peer-støtte skal finde sted i et større geografisk område og partnerskaberne skal levere fire typer af aktiviteter for at understøtte den. Følgende definitioner glæder for de fire aktivitetstyper:

1. **Uddannelsesaktiviteter for peer-støtter:** Uddannelsesaktiviteter for peer-støtter er tiltag, der understøtter, at peer-støttemedarbejdere har de nødvendige kompetencer til at indgå i partnerskabernes modeller for peer-støtte. Det kan fx være uddannelse til rollen som mentor eller til at varetage undervisningsforløb, hvor der arbejdes med personlig recovery-planlægning. Aktiviteterne beskrives med afsæt i bilag 1. De skal være vidensbaserede og bygge på de centrale værdier for en recoveryorienteret peer-støtte, som er beskrevet i litteraturen (se fx bilag 1). Kravene til beskrivelsen af aktiviteterne er uddybet i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte.
2. **Implementeringsunderstøttende aktiviteter:** Implementeringsundersøttende aktiviteter er tiltag, der understøtter inddragelsen af mennesker med erfaringskompetencer i de professionelle kommunale og regionale indsatser for mennesker med psykiske lidelser. Aktiviteterne skal udvikle de regionale og kommunale indsatsers organisatoriske kapacitet vedrørende implementering af peer-støtte. Det kan fx være arbejdspladsbaserede undervisningsforløb eller tilbud om processtøtte for tilbud, der skal afprøve peer-støtte modellerne. Det er afgørende, at der er en tydelig sammenhæng mellem disse aktiviteter og de implementeringsudfordringer, som knytter sig til de to konkrete modeller for peer-støtte, som hvert partnerskab udvikler. Aktiviteterne skal være vidensbaseret og bygge på de centrale værdier for en recoveryorienteret peer-støtte, som er beskrevet i litteraturen (se fx bilag 1 og 4 for inspiration). Kravene til beskrivelsen af aktiviteterne er uddybet i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte.
3. **Forankringsunderstøttende aktiviteter:** Forankringsunderstøttende aktiviteter er tiltag, der sikrer levedygtigheden af partnerskabets aktiviteter udover puljens projektperiode. Det kan fx være intern organisationsopbygning samt aktiviteter, der gør partnerskabets aktiviteter kendt og anvendt af andre end de indsatser, der er direkte involveret i afprøvningen. Aktiviteterne skal på længere sigt bidrage til at udvikle og styrke en veldokumenteret og vel-

fungerende dansk praksis for peer-støtte og gøre den til en integreret del af de regionale og kommunale indsatser for mennesker med psykiske lidelser. Aktiviteterne kan fx bidrage til skabelsen af en organisatorisk og økonomisk levedygtig leveranceorganisation, som kan gøre partnerskabets peer-støttemodeller og andre relevante peer-støtteaktiviteter tilgængelige i et større geografisk område. Kravene til beskrivelsen af aktiviteterne er uddybet i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte.

4. **Øvrige udviklingsaktiviteter:** Øvrige udviklingsaktiviteter er tiltag, der falder uden for definitionen af de tre andre aktivitetstyper. Aktiviteterne skal bidrage til dannelsen af et innovativt rum i hvert af partnerskaberne, hvor peer-støtteinitiativer kan udvikles på baggrund af et bottom up-perspektiv. Det er ikke et krav, at de enkelte partnerskaber leverer denne type af aktiviteter, men benytter de sig af muligheden, er det et krav, at aktiviteterne bygger på de centrale værdier for en recoveryorienteret peer-støtte, som er beskrevet i litteraturen (se fx bilag 1 og 4 for inspiration). Kravene til beskrivelsen af aktiviteterne er uddybet i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte.

De aktiviteter som partnerskaberne leverer, skal i puljens projektperiode aftages af kommuner og regioner. De kommunale og regionale aktører, som indgår i partnerskaberne, skal forpligte sig på at afprøve partnerskabernes modeller for peer-støtte og fungere som aftagere af de uddannelsesaktiviteter og implementeringsunderstøttende aktiviteter, som partnerskaberne leverer. Desuden skal partnerskaberne indgå forpligtende samarbejdsaftaler med andre kommunale og regionale aktører i løbet af puljens projektperiode. Disse aktører skal også afprøve partnerskabernes peer-støttemodeller og fungere som aftagere af en række af partnerskabernes aktiviteter. Således skal aftagerne af det enkelte partnerskabs aktiviteter ikke kun være kommunale og regionale aktører fra partnerskabet, men også en række andre kommunale og regionale aktører. Dette skal sikre, at de udviklede modeller for peer-støtte afprøves i så mange kommunale og regionale indsatser som muligt.

Puljens projektperiode kan inddrages i en udviklingsfase og en afprøvningsfase. I forbindelse med de to faser gennemfører Socialstyrelsen og Sundhedsstyrelsen en række processtøtte- og evalueringsaktiviteter, som skal understøtte partnerskabernes arbejde med udvikling, implementering og afprøvning af modeller for peer-støtte. Indholdet af de to faser er beskrevet nedenfor:

- **Udviklingsfase:** I denne fase færdigudvikles indholdet af partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter. I samarbejde med Socialstyrelsen og Sundhedsstyrelsen skal hvert partnerskab udarbejde en overordnet forandringsteori for partnerskabet og dets aktiviteter samt en forandringsteori for hver af partnerskabets to peer-støttemodeller. I forlængelse heraf skal partnerskaberne, Socialstyrelsen og Sundhedsstyrelsen i fællesskab udvikle et evalueringsdesign, der skaber koblinger mellem de enkelte partnerskabers forandringsteorier, så en tværgående evaluering kan indhente viden om kernelementer i partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter. Dette udviklingsarbejde vil blive understøttet af to til tre seminarer, som går på tværs af nærværende pulje og puljen *Organisering af medarbejdere, mentorer og frivillige, som arbejder i peer-støttefunktioner*. Tilskudsmodtagere fra begge puljer forventes at deltage i disse seminarer. Udviklingsfasen løber fra december 2014 til august 2015.

- **Afprøvningsfase:** I denne fase afprøves og evalueres partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter. Fasen kan deles i en indledningsvis pilotfase og en reel afprøvningsfase. Når pilotfasen afsluttes, vil der være mulighed for at tilpasse beskrivelserne af partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter, inden den reelle afprøvningsfase sættes i gang. Længden på pilotfasen er endnu ikke fastsat, men det forventes at den vil vare et par måneder.

I løbet af den samlede afprøvningsfase vil der blive afholdt årlige netværksmøder på tværs af partnerskaberne. På netværksmøderne deltager en række af partnerskabernes nøglemedarbejdere og en række repræsentanter fra de kommunale og regionale indsats, som afprøver partnerskabernes peer-støttemodeller, herunder også en række peer-støttemedarbejdere.

Derudover vil repræsentanter fra den organisation, som puljen *Organisering af medarbejdere, mentorer og frivillige, som arbejder i peer-støttefunktioner* finansierer, blive inviteret til at deltage. Den samlede afprøvningsfase løber fra september 2015 til juni 2018.

I **hele puljens projektperiode** vil Socialstyrelsen og Sundhedsstyrelsen løbende yde processtøtte. Støttearbejdet vil i høj grad fokusere på udvikling og styrkelse af partnerskaberne, men det vil også være muligt at modtage støtte i forbindelse med andre relevante temaer. Fx vil der i starten af puljens udviklingsfase blive nedsat en arbejdsgruppe for bæredygtighed og videreførelse på tværs af partnerskaberne. Arbejdsgruppen skal arbejde med at udvikle strategier for, hvordan der på længere sigt kan skabes økonomisk og organisatorisk bæredygtige veje til at konsolidere og videreudvikle peer-støtte i en dansk kontekst efter puljens ophør. I forbindelse med afholdelse af arbejdsgruppemøder vil der være mulighed for at inddrage relevant ekspertise, som ikke allerede er involveret i partnerskabernes arbejde.

Puljen *Organisering af medarbejdere, mentorer og frivillige, som arbejder i peer-støttefunktioner* er også inddelt i en udviklingsfase og en afprøvningsfase. Perioderne for disse faser svarer til dem, som nærværende puljes faser er opdelt i.

6 Puljens forventede resultater

Forskningen på peer-støtteområdet viser, at en vellykket implementering af peer-støttemodeller forudsætter udvikling af organisationen, som skal implementere den enkelte model, og dennes medarbejdere. Altså skal der både være fokus på selve organisationskulturen og på medarbejdernes faglige kompetencer. Puljens mål kan derfor også inddeles i kategorierne borgeroplevede mål, faglige mål og organisatoriske mål. Målene er listet nedenfor og opdelt i umiddelbare resultater og langsigtede virkninger. De umiddelbare resultater kan inden for projektperioden måles via relevante måleskalaer, kvalitative interviews og registerdata, mens de langsigtede virkninger først kan måles ved opfølgingsundersøgelser efter puljens projektperiode er afsluttet.

Borgeroplevede mål

Umiddelbare resultater:

- Borgere, der har modtaget peer-støtte gennem en af de afprøvede modeller herfor, har oplevet progression i forhold til udvalgte indikatorer for recovery og vurderer selv, at indsatsen har gjort en positiv forskel. Indikatorer for recovery kan fx være håb og tro på fremtiden, trivsel, netværk og inklusion.

- Borgere, der har ydet peer-støtte gennem en af de afprøvede modeller herfor, har oplevet progression i forhold til udvalgte indikatorer for recovery og vurderer selv, at funktionen som peer-støtte har gjort en positiv forskel.

Langsigtede virkninger:

- Borgere, der har modtaget peer-støtte gennem en af de afprøvede modeller herfor, har oplevet en bedring i deres livssituation, som kan registreres på deres behandlingsforløb, socioøkonomiske situation og forbrug af offentlige ydelser. Indikatorer herfor kan fx være antal indlæggelser, mængden af psykosocial støtte, indkomstgrundlag mm.
- Borgere, der har ydet peer-støtte gennem en af de afprøvede modeller herfor, har oplevet en bedring i deres livssituation, som kan registreres på deres behandlingsforløb, socioøkonomiske situation og forbrug af offentlige ydelser.

Faglige mål

Umiddelbare resultater:

- Samarbejdet imellem ledelse, medarbejdere med erfaringskompetencer og medarbejdere uden erfaringskompetencer vurderes som velfungerende af alle parter i flertallet af de indsatser, som har været involveret i afprøvningen af modeller for peer-støtte.

Langsigtede virkninger:

- Peer-støtte er mere udbredt som en integreret del af de kommunale og regionale indsatser.

Organisatoriske mål

Umiddelbare resultater:

- De kommunale og regionale indsatser, som har været involveret i afprøvningen af peer-støttemodeller, har oplevet en progression i deres recoveryorientering i forhold til udvalgte indikatorer for recovery.
- Samarbejdet om udvikling og udbud af peer-støtte på tværs af brugerdrevne organisationer, kommuner og regioner vurderes som styrket af de involverede parter.

Langsigtede virkninger:

- Uddannelses- og jobmuligheder for mennesker med erfaringskompetencer er forbedret.
- På tværs af organisationer, kommuner og regioner er der udviklet et fagligt miljø, som fremmer den videre udvikling af peer-støtte.

I bilag 2 er der opstillet en forandringsteori, som beskriver sammenhængene mellem de umiddelbare resultater og langsigtede virkninger i de tre kategorier, som puljens mål er opdelt i. I puljens udviklingsfase vil der i samarbejde med aktører fra partnerskaberne blive fastlagt konkrete indikatorer, succeskriterier og målemetoder for hver af de udviklede peer-støttemodeller.

7 Puljens ansøgerkreds

Puljens midler kan søges af kommuner eller regioner, som søger på vegne af partnerskaber bestående af brugerdrevne organisationer, kommuner og regioner. Uddannelsesinstitutioner og andre relevante aktører kan også være en del af partnerskabet. De brugerdrevne organisationer skal have

kompetencer inden for arbejdet med recoveryorienteret peer-støtte, mens det er en fordel, at resten af partnerskabets aktører også har det. Krav til partnerskabet er beskrevet i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte.

Kommuner og regioner, som søger midler på vegne af partnerskaberne, vil fungere som tilskudsmodtagere, hvis de tildeles midler på baggrund af deres ansøgning. På trods af deres funktion som tilskudsmodtagere er det imidlertid partnerskabernes aktører, der i fællesskab er ejere af de projekter, som tildeles midler fra puljen. Kommuner og regioner, der ikke kan dokumentere, at de indgår i et forpligtende og ligeværdigt partnerskab, vil ikke blive godkendt som ansøgere.

8 Puljens projektperiode

Puljens projektperiode løber fra december 2014 til og med juni 2018. Perioden kan inddrages i en udviklingsfase og en afprøvningsfase. Udviklingsfasen løber fra december 2014 til august 2015 og afprøvningsfasen løber fra september 2015 til juni 2018. Fasernes indhold er beskrevet i afsnittet om puljens aktiviteter.

Ansøgningspuljen er på i alt 27,95 mio. kr. Midlerne skal anvendes i perioden fra 1. december 2014 til 31. juni 2018.

Der skal søges midler af fire omgange, idet ikke alle de afsatte midler er til rådighed på finansloven for 2014, men strækker sig over fire finanslovsår. Med denne ansøgningspulje søges der for perioden 1. december 2014 til ultimo oktober 2015, hvor der er afsat i alt 7,15 mio. kr. Ved ansøgning til puljen skal der dog udfyldes et budget for puljens samlede projektperiode.

Når ministeriet har fordelt tilskuddene efter første ansøgningsrunde, udmeldes de næste tre ansøgningsrunder i en offentligt tilgængelig ansøgningspulje, hvor der dog opstilles et kriterium om, at ansøger skal have modtaget tilskud ved første ansøgningsrunde for at komme i betragtning til et evt. fornyet tilskud. Projektperioderne for de næste ansøgningspuljer forventes at fordele sig som følger:

- Projektperioden for anden ansøgningsrunde forventes at være 1. november 2015 til ultimo september 2016, hvor der er afsat 7,15 mio. kr.
- Projektperioden for tredje ansøgningsrunde forventes at være 1. oktober 2016 til ultimo august 2017, hvor der er afsat 7,15 mio. kr.
- Projektperioden for fjerde ansøgningsrunde forventes at være 1. september 2017 til ultimo juni 2018, hvor der er afsat 6,5 mio. kr.

9 Kriterier for tildeling af støtte fra puljen

I udvælgelsen af ansøgere tilstræbes det, at de tre til fem partnerskaber, som skal etableres, fordeles jævnt geografisk i hele Danmark, så de både dækker land- og byområder og på den måde er tilgængelige for flest muligt. Det tilstræbes også, at puljen giver støtte til få bredt funderede partnerskaber frem for flere smalt funderede. Der vil blive lagt vægt på ansøgere reflekser omkring de temaer og spørgsmål, som er angivet i bilag 1. Ved udvælgelse af projekter til støtte prioriteres desuden ansøgere, der beskriver, hvordan de i afprøvningen af peer-støttemodeller vil sikre, at peer-støttemedarbejdere, som deltager i afprøvningen, får adgang til aktiviteterne i puljen *Organisering*

af medarbejdere, mentorer og frivillige, som arbejder i peer-støttefunktioner. Sammenhængen mellem de to puljer er relevant, fordi begge puljer er en del af aftalen om forsøg med ansættelse af medarbejdere, brug af frivillige og brug af mentorer med brugerbaggrund i den regionale og kommunale indsats for mennesker med psykiske lidelser. Endvidere forventes en tydelig sammentænkning af de to puljer at resultere en vellykket inddragelse af mennesker med erfaringskompetencer i de kommunale og regionale indsatser.

Foruden ovenstående er det en *forudsætning* for at modtage støtte fra puljen, at projekterne, der søges tilskud til, lever op til følgende ansøgningskriterier:

- **Partnerskab:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at det partnerskab, som ønskes oprettet, består af minimum en brugerdreven organisation, kommune og region. Uddannelsesinstitutioner og andre relevante aktører kan også være en del af partnerskabet.

Den/de brugerdrevne organisationer, som indgår i partnerskabet, skal have kompetencer inden for arbejdet med recoveryorienteret peer-støtte. Baggrunden for disse kompetencer skal beskrives i ansøgningen. Det vil være en fordel, hvis andre af partnerskabets aktører også har kompetencer inden for arbejdet med recoveryorienteret peer-støtte. Er dette tilfældet, skal baggrunden for disse ligeledes beskrives i ansøgningen.

Det er et krav, at der er en tydelig og forpligtende ligeværdig deltagelse i projektet fra alle partnerskabets aktører. Ved ansøgning om midler fra puljen skal partnerskabet være dokumenteret med en indledende samarbejdsaftale, hvor en kort beskrivelse af partnernes ansvars-, opgave- og arbejdsfordeling tydeliggør, at partnerskabet er ligeværdigt, og at alle partnere bidrager i lige høj grad. Samarbejdsaftalen skal være underskrevet af relevante ledelsesrepræsentanter fra alle partners organisationer. Det ligeværdige partnerskab skal også tydeligt afspejles i det budget, som indsendes sammen med ansøgningen (jf. afsnittet om budget). I løbet af puljens udviklingsfase er det muligt at udarbejde en mere detaljeret og endelig partnerskabsaftale, herunder også en mere dybdegående beskrivelse af ansvars-, opgave- og arbejdsfordelingen mellem partnerskabets aktører.

Den/de kommunale og regionale aktøre(r), som indgår i partnerskabet, skal som en del af samarbejdsaftalen forpligte sig på at afprøve de to modeller for peer-støtte, som partnerskabet udvikler.

- **Geografisk fordeling:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at partnerskabet, som ønskes oprettet, når ud til en stor del af den danske befolkning. De partnerskaber, som etableres, skal tilsammen dække både land- og byområder og være bredt geografisk fordelt i Danmark, så de på den måde er tilgængelige for flest muligt. Ved ansøgning om midler fra puljen, skal det beskrives, hvilket geografisk område partnerskabet dækker. Fx kan partnerskabet dække en region og dermed sikre afprøvningen af modeller for peer-støtte i flere forskellige kommunale og regionale sammenhænge.
- **Peer-støtte-modeller:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at der i ansøgningen er udarbejdet indledende beskrivelser af to modeller for peer-støtte. Modellerne

skal beskrives med afsæt i figuren i bilag 1. I løbet af puljens udviklingsfase er det muligt at udvikle og beskrive modellerne yderligere.

Modellerne skal beskrives på en måde, der gør det muligt at evaluere den enkelte models effekt på modtagere og givere af peer-støtte samt på de regionale og kommunale indsatser, hvor modellerne afprøves. Det er en fordel, hvis modellerne forventes at blive afprøvet på en vis volumen af modtagere og givere af peer-støtte.

Det er et krav, at modellerne er vidensbaseret og bygger på de centrale værdier for en recoveryorienteret peer-støtte, som er beskrevet i litteraturen (se fx bilag 1 og 4 for inspiration). Den viden, som modellerne bygger på, skal beskrives i ansøgningen. Der stilles ikke krav til, hvorvidt modellerne er nye eller bygger videre på eksisterende modeller.

De modeller, som skal afprøves i forbindelse med puljen, skal tilsammen rumme forsøg med ansættelse af medarbejdere, brug af frivillige og brug af mentorer med brugerbaggrund. Desuden skal mængden af afprøvninger i henholdsvis kommunale og regionale indsatser så vidt muligt være ligeligt fordelt.

I udvælgelsen af ansøgere vil det blive vægtet, at både ansættelse af medarbejdere, brug af frivillige og brug af mentorer med brugerbaggrund er repræsenteret på tværs af de ansøgere, som tildeles midler. På samme måde vil det også blive vægtet, at mængden af afprøvninger i henholdsvis kommunale og regionale indsatser er ligelig fordelt på tværs af de ansøgere, som tildeles midler.

Hovedparten af puljens midler skal understøtte afprøvning af peer-støttemodeller samt afvikling af undervisningsaktiviteter for peer-støtter og implementeringsunderstøttende aktiviteter. Det er vigtigt, at ansøger holder sig dette for øje, når de to modeller for peer-støtte beskrives.

- **Aktiviteter:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at partnerskabet, som oprettes, leverer uddannelsesaktiviteter, implementeringsunderstøttende aktiviteter og forankringsunderstøttende aktiviteter, som bidrager til at realisere puljens mål. Derudover kan partnerskabet også levere øvrige udviklingsaktiviteter, hvis disse vurderes at bidrage til at opfylde puljens mål. Hovedparten af puljens midler skal understøtte afprøvning af peer-støttemodeller samt afvikling af undervisningsaktiviteter for peer-støtter og implementeringsunderstøttende aktiviteter. Det er vigtigt, at ansøger holder sig dette for øje, når partnerskabets aktiviteter beskrives.

Det er et krav, at beskrivelserne af partnerskabets aktiviteter tager udgangspunkt i figuren i bilag 1. Mere specifikt gælder følgende for hver af de fire typer af aktiviteter:

- **Uddannelsesaktiviteter for peer-støtter:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at partnerskabet, som ønskes oprettet, leverer en række aktiviteter, der understøtter, at peer-støttemedarbejdere har de nødvendige kompetencer til at indgå i partnerskabernes modeller for peer-støtte. Aktiviteterne skal være vidensbaseret og bygge på de centrale værdier for en recoveryorienteret peer-støtte, som er beskrevet i litteraturen (se fx bilag 1 og 4 for inspiration).

Det er afgørende, at der er en tydelig sammenhæng mellem uddannelsesaktiviteterne og de kompetencekrav, der knytter sig til de to konkrete modeller for peer-støtte, som ønskes afprøvet. Denne sammenhæng skal fremgå af ansøgningen og ansøger skal derfor forholde sig til figuren i bilag 1, når uddannelsesaktiviteterne beskrives. Aktiviteterne skal kun beskrives indledningsvist i ansøgningen. I løbet af puljens udviklingsfase er det muligt at udvikle og beskrive dem yderligere.

- **Implementeringsunderstøttende aktiviteter:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at partnerskabet, som ønskes oprettet, leverer en række aktiviteter, der understøtter inddragelsen af mennesker med erfaringskompetencer i de professionelle kommunale og regionale indsatser for mennesker med psykiske lidelser. Aktiviteterne skal udvikle de regionale og kommunale indsatsers organisatoriske kapacitet vedrørende implementering af peer-støtte, være vidensbaseret og bygge på de centrale værdier for en recoveryorienteret peer-støtte, som er beskrevet i litteraturen (se fx bilag 1 og 4 for inspiration).

Det er afgørende, at der er en tydelig sammenhæng mellem de implementeringsunderstøttende aktiviteter og de implementeringsudfordringer, der knytter sig til de to konkrete modeller for peer-støtte, som ønskes afprøvet. Denne sammenhæng skal fremgå af ansøgningen og ansøger skal derfor forholde sig til figuren i bilag 1, når de implementeringsunderstøttende aktiviteter beskrives. Aktiviteterne skal kun beskrives indledningsvist i ansøgningen. I løbet af puljens udviklingsfase er det muligt at udvikle og beskrive dem yderligere.

- **Forankringsunderstøttende aktiviteter:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at partnerskabet, som ønskes oprettet, leverer en række aktiviteter, der sikrer levedygtigheden af partnerskabets aktiviteter udover puljens projektperiode. Aktiviteterne skal på længere sigt bidrage til at udvikle og styrke en veldokumenteret og velfungerende dansk praksis for peer-støtte og gøre den til en integreret del af de regionale og kommunale indsatser for mennesker med psykiske lidelser. Aktiviteterne kan fx bidrage til skabelsen af en organisatorisk og økonomisk levedygtig leveranceorganisation, som kan gøre partnerskabets peer-støttemodeller og andre relevante peer-støtteaktiviteter tilgængelige i et større geografisk område. Kravene til beskrivelsen af aktiviteterne er uddybet i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte. De forankringsunderstøttende aktiviteter skal kun beskrives indledningsvist i ansøgningen, i løbet af puljens udviklingsfase er det muligt at udvikle og beskrive dem yderligere.
- **Øvrige udviklingsaktiviteter:** Det er ikke en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at partnerskabet, som ønskes oprettet, leverer øvrige udviklingsaktiviteter, men det er en mulighed. Benytter partnerskabet sig af muligheden, er det et krav, at aktiviteterne bygger på de centrale værdier for en recoveryorienteret peer-støtte, som er beskrevet i litteraturen (se fx bilag 1 og 4 for inspiration). Aktiviteterne skal falde uden for definitionen af de tre aktivitetstyper, som er beskrevet ovenfor.

Formålet med denne type af aktiviteter er at sikre et innovativt rum i partnerskabet, hvor peer-støtteinitiativer kan udvikles på baggrund af et bottom up-perspektiv. Det er et krav, at aktiviteterne bidrager til at realisere et eller flere af puljens mål. I ansøgningen skal der argumenteres for nødvendigheden af denne type af aktiviteter. Aktiviteterne skal kun beskrives indledningsvist i ansøgningen. I løbet af puljens udviklingsfase er det muligt at udvikle og beskrive dem yderligere.

- **Aftagere:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at de kommunale og regionale aktører, som indgår i partnerskabet, forpligter sig på at afprøve de to modeller for peer-støtte, som ønskes afprøvet. Det er ikke et krav, at aktørerne hver især afprøver begge modeller, dog skal de tilsammen sikre, at begge modeller afprøves. I ansøgningen skal det indledningsvist beskrives, hvordan og i hvilket omfang disse aktører vil afprøve modellerne og hvordan de ellers vil fungere som aftagere af partnerskabets aktiviteter. Det er desuden en fordel, hvis det indledningsvist er beskrevet, hvordan partnerskabet vil arbejde med at sikre, at kommunale og regionale aktører, der ikke er en del af partnerskabet, afprøver dets modeller for peer-støtte og fungerer som aftagere af dets aktiviteter. Det forventes, at partnerskabet i løbet af puljens projektperiode indgår forpligtende samarbejdsaftaler om afprøvning af dets peer-støttemodeller med kommunale og regionale aktører, som ikke er en del af partnerskabet. Så vidt muligt skal disse aftaler senest indgås i puljens udviklingsfase. Det er en fordel, hvis ansøger allerede i ansøgningen kan fremlægge interessetilkendegivelser eller indledende samarbejdsaftaler med kommunale og regionale aktører, som ikke er en del af partnerskabet. Det vil være muligt at uddybe sådanne samarbejdsaftaler i løbet af puljens udviklingsfase, ligesom det vil være muligt at videreudvikle den indledningsvise beskrivelse af, hvordan og i hvilket omfang partnerskabets kommunale og regionale aktører vil afprøve partnerskabets modeller for peer-støtte.

I udvælgelsen af ansøgere vil det blive vægtet, at mængden af afprøvninger i henholdsvis kommunale og regionale indsats er ligelig fordelt på tværs af de ansøgere, som tildeles midler.

- **Medfinansiering:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at lønudgifter til peer-støttemedarbejdere, som bidrager til afprøvningen af partnerskabets peer-støttemodeller, ikke fuldt ud finansieres af puljemidler. Således er det et krav, at de kommunale og regionale indsats, hvor partnerskabets peer-støttemodeller afprøves, bidrager til finansieringen af lønudgifter til peer-støttemedarbejdere. Er det ikke muligt for de kommunale og regionale indsats at finansiere alle lønudgifter, kan der arbejdes med delvise tilskud til lønudgifter, som gradvist udfases i løbet af puljens projektperiode. Den præcise fremgangsmåde for en sådan løsning skal så vidt muligt beskrives i ansøgningen. Beskrivelsen heraf kan videreudvikles i løbet af puljens udviklingsfase.

De kommunale og regionale indsats, som afprøver partnerskabets modeller for peer-støtte, kan få delvis eller fuld støtte til deres deltagelse i partnerskabets implementeringsunderstøttende aktiviteter. Af hensyn til peer-støttemodellernes fremtidige levedygtighed vil der i udvælgelsen af ansøgninger imidlertid blive set positivt på ansøgninger, der kan beskrive en model for, hvordan puljemidlernes finansiering af implementeringsunderstøttende aktiviteter

kan fases ud i løbet af puljens projektperiode og erstattes af kommunal og regional egenfinansiering.

- **Bæredygtighed og videreførelse:** Det er en forudsætning for at modtage støtte fra puljen, at der er udarbejdet indledende strategiske overvejelser om, hvordan partnerskabet og dets peer-støttemodeller og aktiviteter kan videreføres efter puljens projektperiode er afsluttet. Således er det et krav, at der fra start er tænkt over partnerskabets bæredygtighed. Dette krav hænger sammen med kravet om, at partnerskabet skal levere en række forankringsunderstøttende aktiviteter. I løbet af puljens projektperiode vil der i en tværgående arbejdsgruppe blive arbejdet videre med en eller flere strategier for, hvordan partnerskabernes bæredygtighed og videreførelse kan sikres efter endt projektperiode.

9.1 Krav til beskrivelse af projektet

I følgende afsnit angives, hvilke punkter der skal beskrives i ansøgningen, og som der lægges lægt på i vurderingen af ansøgningen.

- **Projektets formål** er beskrevet. Beskrivelsen skal præsentere det problem, som projektet skal løse for målgrupperne, og tydeliggøre, hvilken forandring det skal medføre for målgrupperne. Det er en forudsætning for at få støtte fra puljen, at *projektets formål ligger inden for puljens formål*, ligesom det er centralt, at det sandsynliggøres, hvordan projektet medvirker til at fremme puljens formål.
- **Projektets målgrupper** er beskrevet kort og præcist for hvert af de to peer-støttemodeller, som ønskes afprøvet i forbindelse med partnerskabet. Beskrivelserne skal forholde sig til puljens primære målgrupper og puljens sekundære målgruppe og indeholde følgende oplysninger:
  - Hvem der indgår i målgruppen.
  - Hvor mange, der er omfattet af målgruppen.
  - Hvor mange fra målgruppen der forventes at være omfattet af projektet. Det er vigtigt, at der gives et realistisk bud på, hvor mange borgere/patienter der indgår i projektet. Der skal både tages hensyn til det økonomiske grundlag for projektet og kapaciteten, herunder antallet af ansatte og frivillige samt deres faglige forudsætninger og projektets organisatoriske rammer og muligheder.
  - Hvordan målgruppen tænkes involveret som en medskabende del af projektet.
  - Hvordan antallet af deltagere i projektet på systematisk vis vil blive opgjort.
  - Hvorvidt det er relevant at dele målgruppen i undergrupper. Når målgruppen beskrives, er det vigtigt at være opmærksom på, hvorvidt der er særlige kønsmæssige, aldersmæssige, geografiske eller etniske perspektiver, som der skal tages højde for i projektet. Kan det fx være relevant at skelne mellem mænd og kvinder?
- **Projektets mål** på borgerniveau, fagligt niveau og organisatorisk niveau er klart og præcist beskrevet. Målene er de konkrete resultater, som projektet forventes at opnå, og de skal være realistiske set i forhold til blandt andet projektets målgrupper, bemanning og aktiviteter. Det er en forudsætning for at få støtte fra puljen, at *projektets mål ligger inden for puljens mål*, ligesom det er centralt, at det sandsynliggøres, hvordan projektet medvirker til at fremme puljens mål. Projektets mål kan tilpasses i puljens udviklingsfase.

- **Projektets forandringsteori** for partnerskabet og dets aktivitet samt for hver af de to peer-støttemodeller er indledningsvist beskrevet. Et værktøj til forandringsteori kan ses i bilag 3. Projektets indledningsvist beskrevne forandringsteorier færdigudvikles i puljens udviklingsfase.
- **Projektets videns- og værdigrundlag** er beskrevet for hver af de to peer-støttemodeller. Det vil være en fordel, hvis modellerne bygger på et stærkt vidensgrundlag.
- **Projektets aktiviteter** er beskrevet på en sådan måde, at beskrivelserne lever op til de kriterier, som er opstillet for partnerskabets aktiviteter i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte. Aktivitetsbeskrivelserne skal tage afsæt i figuren i bilag 1.
- **Projektets tids- og aktivitetsplan** er beskrevet. I planen skal det kort og præcist beskrives, hvilke aktiviteter der gennemføres i projektet på hvilke tidspunkter, så det tydeligt fremgår, hvis nogle aktiviteter tidsmæssigt skal placeres før andre. Er der særlige kritiske betingelser, som skal være opfyldt, før en aktivitet kan gennemføres, skal disse tydeligt beskrives, ligesom det også skal beskrives, hvordan det sikres, at de kritiske betingelser opfyldes.
- **Projektets samlede organisering af partnerskabet** er velbeskrevet. Beskrivelsen skal leve op til de kriterier, som er opstillet i forbindelse med partnerskabet i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte. Det skal tydeligt fremgå af beskrivelsen, hvem de forskellige partnere er, hvordan de indgår som aktive og forpligtigede partnere, og på hvilke måder de forpligter sig på at være aftagere af partnerskabets peer-støttemodeller og aktiviteter.
- **Projektets organisation og ledelse** i forbindelse med partnerskabet er beskrevet. Beskrivelsen skal indeholde en redegørelse af projektets organisationsstruktur og opgavefordeling. Fx skal det beskrives, hvor mange ansatte der er i forbindelse med partnerskabet, hvordan partnerskabets ledelsesstruktur er bygget op, og hvordan ansvars- og opgavefordelingen i partnerskabet ser ud. Det er en fordel, hvis mindst 50 pct. af de ansatte i forbindelse med partnerskabet har erfaringskompetencer, der bygger på levede erfaringer med psykiske vanskeligheder og recoveryprocesser samt brug af kommunale og regionale indsatser. I beskrivelsen skal der også redegøres for, hvor og hvordan partnerskabet er forankret i løbet af projektperioden, og hvilket geografisk område partnerskabet dækker (jf. de opstillede krav i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte).
- **Projektets bæredygtighed og videreførelse af aktiviteter** efter tilskudsperiodens udløb er beskrevet i form af en indledende bæredygtigheds- og videreførelsesplan (jf. kriteriet herom i afsnittet om kriterier for tildeling af støtte). Projektets indledende bæredygtigheds- og videreførelsesplan udvikles og færdiggøres i løbet af den samlede projektperiode med udgangspunkt i det arbejde, som den nedsatte arbejdsgruppe for bæredygtighed og videreførelse laver.

9.2 Krav til indsamling af dokumentation

Socialstyrelsen og Sundhedstyrelsen skal foretage en tværgående evaluering af puljens aktiviteter. Den dokumentation, som indsamles i forbindelse med evalueringen udgør en afgørende kilde til

viden om, hvordan mennesker med erfaringskompetencer på bedst muligt vis inddrages i de kommunale og regionale indsatser for mennesker med psykiske lidelser.

Hvert partnerskab skal i samarbejde med Socialstyrelsen og Sundhedsstyrelsen udarbejde en overordnet forandringsteori for partnerskabet og dets aktiviteter samt en forandringsteori for hver af de peer-støttemodeller, som udvikles og afprøves i puljens projektperiode. I forlængelse heraf skal partnerskaberne og Socialstyrelsen i fællesskab udvikle et evalueringsdesign, der skaber koblinger mellem de enkelte partnerskabers forandringsteorier, så den tværgående evaluering kan indhente viden om kerneelementer i partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter. Således udarbejdes det endelige evalueringsdesign først i løbet af puljens udviklingsfase. Dog ligger de overordnede rammer for designet fast: Den tværgående evaluering skal undersøge, hvordan partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter implementeres, hvilken effekt de har og hvilke økonomiske konsekvenser de har. Formålet med evalueringens tre elementer uddybes i punkterne herunder:

- **Implementeringsevalueringen** skal følge fremdriften i implementeringen af partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter og undersøge, hvilke elementer der fremmer og hæmmer denne implementering. Før en sådan evaluering kan foretages, er det afgørende, at partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter er velbeskrevet, og at potentielle implementeringsudfordringer er adresseret i modelbeskrivelsen. Beskrivelsesarbejdet skal være påbegyndt i de indsendte puljeansøgninger og færdiggøres i løbet af puljens udviklingsfase. I puljens afprøvningsfase indlægges der en indledningsvis pilotfase. Når pilotfasen afsluttes, vil der være mulighed for at tilpasse beskrivelserne af både modeller og aktiviteter yderligere, inden den reelle afprøvningsfase sættes i gang. Længden på pilotfasen er endnu ikke fastsat, men det forventes, at den vil vare et par måneder.
- **Effektevalueringen** skal følge effekten af kerneelementerne i partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter, og derigennem dokumentere om målene for puljen indfries. Er det muligt, vil der være tale om kerneelementer, som går på tværs af partnerskabernes peer-støttemodeller. Denne del af evalueringen vil tage udgangspunkt i de forandringsteorier, som hvert partnerskab udvikler i samarbejde med Socialstyrelsen i puljens udviklingsfase. I evalueringen fokuseres der på at skabe både kvantitativ og kvalitativ viden om peer-støttemodellernes virkning for givere og modtagere af støtten samt for de kommunale og regionale indsatser, som afprøver modellerne. Der fokuseres også på at skabe kvalitativ viden om, hvad deltagerne i hvert projekt vurderer som afgørende kerneelementer i recoveryorienteret peer-støtte i professionelle indsatser.
- **Den økonomiske evaluering** skal følge op på, hvor meget det koster at implementere og benytte partnerskabernes peer-støttemodeller og aktiviteter og sammenholde disse oplysninger med effektevalueringens resultater. Målet med den økonomiske evaluering er således at undersøge, om peer-støtte kan være en omkostningseffektiv praksis for kommuner og regioner.

Det endelige evalueringsdesign vil foreligge inden puljens afprøvningsfase påbegyndes den 1. september 2015. I den forbindelse vil der blive udviklet en fast procedure for indhentning af dokumentation, som partnerskaber og afprøvningskommuner og -regioner skal følge i afprøvningsfasen. Dokumentation vil både bero på kvalitative og kvantitative data. Da adgang til registerdata er afgø-

rende for at kunne følge op på puljens langsigtede virkninger på borgerniveau, må det påregnes, at mennesker, som modtager og giver peer-støtte i forbindelse med partnerskabernes peer-støttemodeller, skal have registreret deres cpr-numre som led i indhentningen af dokumentation.

10 Ligestillingsvurdering

Det skal overvejes, om projektet er målrettet enten mænd eller kvinder eller begge køn. Det forudsættes, at metoder, der bruges, modsvarer de behov, som henholdsvis kvinder og mænd kan have. Det skal overvejes om kvinder og mænd har samme behov for hjælp. Det må også overvejes, om partnerskabets peer-støttemodeller og aktiviteter skal indrettes på en måde, der gør det muligt for både kvinder og mænd at få udbytte af det. Endelig skal der tages stilling til, om modellerne og aktiviteterne bidrager til reel ligestilling mellem mænd og kvinder.

11 Tilskudsberettigede udgifter

Det er alene muligt at søge tilskud til dækning af omkostninger forbundet med det partnerskab, som ansøger ønsker at oprette og de modeller for peer-støtte, som ansøger ønsker at færdigudvikle og afprøve. Tilskudsberettigede udgifter kan være:

- Lønudgifter til aflønning af medarbejdere i partnerskabet og til delvis aflønning af peer-støttemedarbejdere i de kommunale og regionale indsatser. Lønniveauet må ikke være højere end det, der er aftalt i de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde.
- Revisionsudgifter.
- Udgifter til lovpligtige forsikringer, herunder arbejdsskadeforsikringer.
- Udgifter til transport i egen bil. Transportudgiften skal beregnes på baggrund af statens lave takst pr. km., jf. Moderniseringsstyrelsens Cirkulære om satsregulering for tjenesterejser. I kan finde cirkulæret og anden relevant information på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside www.modst.dk. Taksten reguleres en gang om året og kan findes på portalens forside.
- Udgifter til projektaktiviteter.
- Udgifter til formidling.
- Udgifter til lokaler.
- Udgifter til kontorhold.
- Udgifter til mindre materielanskaffelser. Der kan ydes tilskud til materielanskaffelser indtil 50.000 kr. pr. år (fx indkøb af udstyr, køkkenmaskiner eller andet inventar).
- Andre definerede udgifter.

12 Ikke-tilskudsberettigede udgifter

Det er ikke muligt at søge tilskud til:

- Aktiviteter i udlandet.
- Aktiviteter for udlændinge, som ikke er bosiddende i Danmark.
- Materialeanskaffelser for over 50.000 kr. pr. år.
- Anskaffelse af fast ejendom.
- Anlægsudgifter (fx ombygning og renovering).
- Dækning af underskud.
- Støtte til enkeltpersoners underhold.
- Aktiviteter der fuldt ud er finansieret fra anden side.

13 Praktiske oplysninger

Ansøgningsfristen er den 10. november 2014 kl. 12.00. Efter dette tidspunkt kan ansøgninger ikke fremsendes.

Når ansøgningerne er behandlet, bliver indstillingerne forelagt minister for børn, ligestilling, integration og sociale forhold til godkendelse.

Ansøgerne kan forvente svar på ansøgningen i november 2014.

Socialfaglige spørgsmål og spørgsmål om administration af puljen behandles af ministeriets kontor for puljestyring. Spørgsmål kan stilles via tlf. 41 85 12 00, mandag – fredag mellem kl. 10.00 – 14.00, eller e-mail: pulje@sm.dk.

Ansøgningsskemaet skal udfyldes elektronisk via puljeportalen. For yderligere information om brug af puljeportalen se under vejledninger på puljeportalens forside. Når ministeriet har modtaget ansøgningen vil dette fremgå af status under *Min tilskudssag*.

Specifikke krav til budget og regnskab fremgår nedenfor.

13.1 Budget

I forbindelse med ansøgning om støtte fra Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds puljer skal der udarbejdes budget for projekterne, der ansøges om støtte til. Budgettet oprettes i forbindelse med udfyldelse af ansøgningen. På puljens side findes en oversigt over budgetposter, som der kan ansøges om støtte til. Dette ark kan også bruges til at skabe overblik over budgettet, inden det oprettes i ansøgningen. Følgende krav til budgettet gør sig gældende:

- **Periodiserede budgetter:** For hvert projektår (12 måneder) skal der udfyldes et årsbudget. For et fireårigt projekt skal der således laves fire årsbudgetter. Udgifterne i det enkelte årsbudget skal endvidere fordeles på de måneder, hvor de enkelte udgifter forventes at falde. Hvis der fx er en ansat projektleder i projektet, opgøres lønnen som den afholdes, én gang om måneden. Er en konference en del af projektet, anføres udgiften i den/de måneder, som udgiften til konferencen forventes afholdt. Gennemsnitstal kan således ikke anvendes.

Budgettet skal indeholde en opdeling mellem lønudgifter og øvrige udgifter. Lønudgifter skal budgetteres med antal timer og sats pr. time for ansatte medarbejdere og/eller timelønnede eksterne konsulenter mv. Lønniveauet må ikke være højere end det, der er aftalt i de statslige overenskomster for tilsvarende arbejde. I kan finde relevant information på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside www.moderniseringsstyrelsen.dk og/eller ved henvendelse til de relevante fagforeninger. Lønniveauet skal angives i budgettet.

- **Enhedspriser:** Alle udgiftsposter skal så vidt muligt udspecificeres i antal enheder og pris pr. enhed. Hvis projektet fx indebærer afholdelse af to konferencer inden for det samme projektår, og hver af konferencerne koster 100.000 kr., anføres to enheder á 100.000 kr. i den eller de måneder, hvor konferencerne og dermed udgifterne forventes afholdt.
- **Transportudgifter:** Transportudgifter skal fordeles på følgende to udgiftsposter:

1. Offentlig transport.
  2. Transport i egen bil, som skal budgetteres med antal kilometer og takst pr. km. Vi gør opmærksom på, at udgifter til transport i egen bil højst kan udgøre statens almindelige takst pr. km (den lave sats), jf. Cirkulære om Satsregulering for tjenesterejser. I kan finde cirkulæret og anden relevant information på Moderniseringsstyrelsens hjemmeside www.moderniseringsstyrelsen.dk. Taksten reguleres en gang om året og kan findes på www.sm.dk i afsnittet om Puljer. Satsen skal angives i budgettet.
- **Materialeanskaffelser:** Med mindre særlige forhold taler derfor, kan udgiften til materialeanskaffelser som udgangspunkt ikke overstige 50.000 kr. i hvert projektår. Der bør altid udarbejdes en note til budgetposter, som vedrører materialeanskaffelser.
  - **Noter til budgettet:** Der kan udarbejdes forklarende noter til de udgiftsposter, som anføres i budgettet. Hvis en af budgetposterne fx er ”Seminar”, kan noten indeholde oplysninger om forventet antal deltagere, seminarets varighed (antal dage, med eller uden overnatning), pris pr. deltager, honorar til oplægsholder mv. Noter skal således dels klarlægge indholdet af den enkelte aktivitet og dels klarlægge forudsætningerne for udgiftens størrelse. Noter kan vedhæftes efter budgettet er udfyldt i ansøgningen.
  - **Poster som ikke kan fremgå af budgettet:** Poster omkring uforudsigelige udgifter, overhead, administrationsbidrag og diverse kan ikke medtages i budgettet.
  - **Partnerskabet:** Det er et krav, at der er en tydelig og forpligtende ligeværdig deltagelse i projektet fra alle partnerskabets aktører. Ved ansøgning om midler fra puljen skal det ligeværdige partnerskab tydeligt afspejles i budgettet.

Det er vigtigt, at følgende oplysninger angives i budgettet:

- Projektets titel
- Ansøgers identifikation (CVR-nummer eller CPR-nummer)
- Ansøgers navn og adresse.

13.2 Regnskabsaflæggelse

Der skal aflægges regnskab for tilskuddet, og regnskabet skal være revisorpåtegnet.

Ved aflæggelse af regnskab, skal de budgetterede poster, der var nævnt i projektets budget svare til posterne i regnskabet.

Til udarbejdelse af regnskabet for tilskuddet **skal** der anvendes et særligt regnskabsregneark, som kan findes på *min tilskudssag* på portalen.

Regnearket er låst og der kan kun indtastes data i de felter, som er markeret med gul farve. Alle formler til beregningerne er lagt i regnearket, så sammentællinger foretages automatisk. I regnearket findes kun de poster, som fremgår af vejledningens afsnit om tilskudsberettigede udgifter, og som fremgår af budgetschemat. Udover ovennævnte poster er der mulighed for at indtaste navne på fire

poster, som Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har godkendt i budgettet.

- Der skal kun udfyldes felter som er relevante for pågældende regnskab.
- Der skal udarbejdes forklarende noter til poster/udgifter i regnskabet.
- Der skal angives projektitel og journalnummer i regnskabet.

Regler for revision af regnskab findes på puljeportalens forside under vejledninger.

14 Noter

ⁱ Satspuljepartierne (2013): Aftale om satspuljen på psykiatriområdet for 2014-2017, s. 7-8

ⁱⁱ Regeringens udvalg om psykiatri (2013): En moderne, åben og inkluderende indsats for mennesker med psykiske lidelser, s. 225

ⁱⁱⁱ Regeringen (2014): Ligeværd – nyt fokus for indsatsen for mennesker med psykiske lidelser - En langsigtet plan, s. 15

^{iv} Formuleret på baggrund af: O'Hagan m.fl (2010): Making the case for Peer Support. Mental Health Commission of Canada

^v Shery Mead, citeret i: Repper og Carter (2011): 'A review of the literature on peer support in mental health services'. Journal of Mental Health, 20(4), 2011

^{vi} Davidson et.al. (2012): *Peer Support among persons with severe mental illnesses: a review of evidence and experience*. World psychiatry 2012, 11: 123-128

^{vii} O'Hagan, Mary (2011): *Peer Support in Mental Health and addictions – a background paper*. Prepared for Kites Trust, New Zealand, May 2011

^{viii} Se Socialstyrelsens foreløbige kortlægning af området på www.socialpsykiatri.dk

^{ix} Dobuz, M (2011): Vendepunkter – Recoveryforløb i et brugerperspektiv. LAP København/Frederiksberg, 2011

Hansen, Finn Kenneth og Line Askgaard (2011): Vendepunkter til arbejdsmarkedet - et metodeudviklingsprojekt for psykisk syge. CASA

Hjort Andersen, J (2010): Opfølgingsundersøgelse af storskalaprojekt. Medarbejder med brugerbaggrund. Videnscenter for Socialpsykiatri.

^x Miyamoto, Yuki, and Tamaki Sono (2012): *Lessons from Peer Support Among Individuals with Mental Health Difficulties: A Review of the Literature*. Clinical Practice and Epidemiology in Mental Health, 2012, 8, 22-29

Repper, Julie m.fl (2013): *Peer-support workers: theory and practice*. ImROC 2013

Walker, Gill and Wendy Bryant (2013): *Peer Support in adult mental health services: a metasynthesis of qualitative findings*. Psychiatric rehabilitation Journal, vol.36, no.1, 28-34.

^{xi} Centre for Mental Health (2013): Peer support workers in mental health care – is it good value for money?

^{xii} Franke, C., Paton, B. & Gassner, L.(2010) Implementing mental health peer support: a South Australian experience. *Australian Journal Primary Health*. 16(2):179–86.

Gillard, Steve G; Christine Edwards, Sarah L Gibson, Katherine Owen and Christine Wright (2013): Introducing peer worker roles into UK mental health service teams: a qualitative analysis of the organisational benefits and challenges. BMC Health Services Research 2013, 13:188

Repper og Carter (2011): 'A review of the literature on peer support in mental health services'. Journal of Mental Health, 20(4), 2011